

findes i Øjeblikket utvivlsomt store Kredse i vort Samfund, som ud fra økonomiske Synspunkter ser med stor Betænkelse paa en Lov som denne og frygter, at den skal føre til det, som jeg sagde før var det værste, man kunde gøre, at vi spænder den sociale Lovgivning ud over Samfundets økonomiske Bæreevne. Da vi sidst havde Sagen til Behandling her i Tinget, sagde min ærede Partifælle, det ærede Medlem Hr. N. C. Jensen følgende faa Ord: „Hvad kan det nytte med de store sociale Fremskridt; hvis der skulde indtræde Statsbankerot i Europas Lande? Hvad kan det nytte at have store pralende sociale Love, naar man ikke er i Stand til at opfylde deres Bestemmelser?“ Det ærede Medlem fik den Gang haardt paa Hovedet for disse Udtalelser, og hvis de havde staaet som en virkelig Opposition mod Venstres sociale Lovgivningsarbejde, kunde jeg forstaa, at man angreb dem. Men jeg saa og ser stadig disse Udtalelser ikke som Udtryk for en Uvillie mod en social Lovgivning, men kun som Udtryk for Uvillien imod, at man spænder Samfundets Ydeevne ud over rimelige og naturlige Grænser, og som jeg sagde før: Det kan ikke undgaas med en Lov som denne, der arbejder med en flydende og uberegnelig Værdi som Kronen, at vi bliver nødt til at sikre os mod at spænde Loven ikke blot ud over Samfundets økonomiske Ydeevne, men ogsaa ud over den berettigede offentlige Menings Godkendelse. Det betyder ikke, at Venstre agter at standse paa den Vej, som det med saa megen Ære har betraadt gennem Tiderne. Her vil jeg fuldt ud henholde mig til de Udtalelser, den højtærede Statsminister fremkom med ved Fremsættelsen af Skattelovforslagene, og som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil citere: „Man kunde spørge, hvorfor maa vi have en saa stor Merudgift i saa svære Tider som disse“ — det var, da Ministeren talte om Beløbet til Aldersrenten, med Hensyn til hvilken han havde regnet med en Udgiftsforøgelse paa ca. 9 Mill. Kr. — „, hvor det kræver saa overordentligt Besvær blot at naa til en taalelig Balance, og hvor vi foreløbig maa regne med en meget stor Underbalance? Jeg vil besvare dette Spørgsmaal saaledes, at jeg ser dette Forslag som et Led i det almindelige Arbejde for at bygge vort Samfund op under og efter den svære Krise, vi har gaaet igennem.“ Og saa siger han til Slutning: „Jeg ser da dette Forslag som et af dem, der i høj Grad vil fremme Selvstændighedsfølelsen, Ansvarsfølelsen, Lysten til at gøre noget for at

hjelpe sig selv, og det er disse Egenskaber, vi i højere Grad end noget andet trænger til i disse Tider.“ Det er ud fra saadanne Betragtninger, Finansministeren vovede, kan jeg godt sige — thi det er altid dristigt at fremsætte Forslag om store Udgiftslove i nedadgaaende Tider —, med fuldt Mod vovede at fremsætte dette Lovforslag, for at vi paa dette Omraade, kan jeg godt sige, set fra Venstres Standpunkt, kan sætte Kronen paa Værket og gennemføre denne Reform af Alderdomshjælpen, som gennem saa mange Tider har staaet paa Dagsordenen. Venstre ønsker at gøre det, ikke blot fordi det anser det for sin Pligt, men først og fremmest fordi det mener, at det med Rette med Tilbageblik paa hele vor sociale Lovgivning kan sige, at denne Lovgivning i første Række har været Venstres demokratiske Skjoldmærke. Venstre indrømmer, at vi har en ydre Værnepligt, men ogsaa, at vi har en indre, en social Værnepligt overfor Børnene, de syge, de svage og de gamle. Det har Venstre vist gennem sin sociale Lovgivning og ønsker ogsaa fremdeles at vise det ved — forhaabentlig — at gennemføre dette Lovforslag. Vi ved meget vel, at der er mange, der — maaske med fuld Ret — spaar, at de kommende Tider vil blive mørke og vanskelige, en Ørkenvandring maaske, baade for dette og det følgende Slægtled, men jeg tør roligt sige, at det er Love som disse, Venstre ønsker skal lyse over dets Vej, dets demokratiske Fremtidsvej fremad forhaabentlig mod lysere og retfærdigere Forhold i vort Samfund.

Borgbjerg: Det foreliggende Lovforslag har to Ansigter, et principielt og et praktisk-økonomisk. Det er et principielt Fremskridt af stor Betydning, som vi fra vor Side i høj Grad glæder os over, det er et Forsøg paa Gennemførelsen nu i 1922 af det store og gode Samfundsprincip, der laa til Grund for Bergs og Hørups Forslag, der blev fremsat her i Tinget den 17. December 1890, og som Socialdemokratiet særlig gennem P. Knudsen i adskillige Aar havde arbejdet for. Det er det ene Ansigt, det er et Fremskridt principielt. Det forandrer den nuværende kommunale Understøttelse efter frit Skøn — der dog mere eller mindre, hvor humant den end mange Steder er ført ud i Livet, er en Slags Almisse — til en Støtte efter faste Takster, til en Ret, til en Samfundspension. Dette Fremskridt glæder vi os i høj Grad over og ønsker snarest muligt gennemført. Men Lovforslaget har et andet Ansigt, et praktisk-økonomisk, den praktiske Udformning af dette Princip,